

Dagens ord – kom

Kort förklaring: Kom betyder att någon ska röra sig mot en plats eller en person. Till exempel kan någon säga ”Kom hit” när de vill att du ska gå eller komma närmare.

I den här guiden får du förslag på samling, hur ordet kom kan användas under skoldagen, aktiviteter i Skoltavlan samt förslag på aktiviteter, sånger och böcker som hjälper eleven att upptäcka och förstå ordet kom.

OBS! Tänk på att modellera under hela samlingen och var extra noga med att modellera dagens ord varje gång det förekommer. Modella är när personal använder samma AKK-sätt som eleverna tillsammans med sitt tal, utan krav på att eleven ska göra det. Detta kan göras med gester, tecken eller bildsymboler (i exempelvis kommunikationskortor, kommunikationsböcker eller digitala hjälpmedel).

Samling (20 min)

Introduktion av dagens ord

- Lyssna på På väg av Linn Johnels. Modella särskilt orden kom, komma.
- Berätta att dagens ord är kom.
- Säg ordet kom med klassens gemensamma AKK-system.
- Be eleverna leta upp ordet i sina individuella AKK-system. Elever som inte har ett eget AKK-system kan använda basordskartan som följer med materialet. Om ordet inte finns i elevernas system så lägg till det.

Förklara ordet

- Säg ”Kom betyder att någon ska röra sig mot en plats eller en person. Till exempel kan någon säga ”Kom hit” när de vill att du ska gå eller komma närmare”.
- En personal går iväg en bit och kommer sedan fram till läraren som säger [namn] kommer. Läraren ropar ”kom” till alla elever. När de kommit fram säger läraren till varje elev ”Du kom, så bra!” Gör en high five eller säg hej till varandra och sedan kan alla sätta sig.

Tips! Om eleverna inte kan förflytta sig själva kan personal hjälpa med detta.

Läs berättelsen

Läs berättelsen om Mio antingen på skärm eller utskriven.

Vänta på mig

Lägg väntasymbolen på en lämplig plats där klassen kan vänta och visa gruppen hur övningen går till genom att en personal väntar (har talknapp eller annat kommunikationshjälpmedel bredvid sig) och läraren är taxichaufför. (Förtydliga gärna med repliker från berättelsen som ”tråkigt att vänta”, ”taxin kommer”). Personalen trycker på talknappen och ropar ”Kom!” När läraren kommer (håller upp taxiskylten) säger personalen ”taxin kommer!” och ställer sig bakom chauffören och sedan åker taxin iväg. Eleverna sätter sig vid väntasymbolen och ropar ”kom!” med talknapp, gest, tecken, tal eller kommunikationshjälpmedel.

Förslag på material:

taxiskylt, väntasymbol, talknapp med ”Kom!”

Ordbild

- Visa ordbilden, ljuda fonemen (**k-o-m**) och följ med fingret. Ordbilden finns i slutet på denna handledning.
- Sätt upp ordbilden på väggen.

Extra aktivitet

Lyssna på en sång eller titta på ett videoklipp.

Sånger:

- Kom och va med av Små sånger för stora hjärtan
- kom och låt oss sjunga
- Kom och ta mig långt härifrån
- Kom kompis

Böcker:

Kom nu Sickan av Sofia Rådström

Tecken på lärande

- Eleven tittar mer när du tecknar/använder deras AKK.
- Eleven tittar mer på sitt AKK.
- Eleven reagerar när du säger ordet.
- Eleven utforskar ordet i sitt AKK. Tolka och svara på de symboler eleven väljer även om det inte är det aktuella basordet.
- Eleven verkar förstå ordet i en vardagssituation, exempelvis vid maten, påklädning eller bokläsning.
- Eleven verkar även förstå ordet i nya situationer och aktiviteter.
- Eleven använder ordet oftare i situationer där det passar in.

Använd ordet under hela dagen

Kom ihåg: Modella bara ordet, förhör inte eleverna om deras förståelse av begreppet. Uppmärksamma och svara när eleven själv uttrycker något, oavsett om det är ett basord eller inte. Om eleven kan uttrycka ordet och vet vad det betyder så ställ öppna frågor eller vänta och förvänta. Instruera eller uppmana dem inte att använda fokusordet.

Använd orden kom och komma under hela skoldagen när någon kommer in i rummet. Be någon komma istället för att gå fram till denne. Fundera på vad eleverna kan tänkas vilja uttrycka och modella det extra. Uppmärksamma elever på om någon kompis kommer. Hämta inspiration nedan och försök att använda olika kommunikativa funktioner under dagen.

Kommunikativa funktioner

Önskemål och behov	Protestera	Berätta, fråga, svara	Kommentera
kom hit kom titta kom	inte komma	mamma komma ? hunden kom vem kommer ?	kul att du kom vi kom hit!

Undervisningsmaterial i Skoltavlan

I Skoltavlan finns följande övningar som innehåller basordet kom. Du hittar dem i biblioteket under kategorin kommunikation. Information om inställningar för materialen finns i den övergripande handledningen för basord.

- Mio – berättelse
- Mio – ramsa
- Mio – välj samma
- Mio – samtalskarta
- Komma – övning
- Komma – trycka/hända

Tips! Du kan också skriva ut text, bilder, bildsymboler och samtalskartor till berättelser och ramsor som stöd i undervisningen. Materialen finns på samma sida som denna lärarhandledning på Skoltavlans hemsida.

Förslag på aktiviteter utifrån ämnesområden

Estetisk verksamhet	Turas om att spela instrument. Den som spelar står i ena änden och de andra i andra änden av rummet. När eleven spelar kommer de andra närmare. När musiken stoppar stannar de andra.
Läsa, skriva	Använd ordtavlan med basordet kom. Skriv inbjudningskort.
Motorik	En elev eller pedagog säger/tecknar ”Kom”, övriga rör sig mot personen på olika sätt: krypa, gå, rulla, dansa, långsamt.
Vardagsaktiviteter	Ta hjälp av en elev för att kalla samman de andra. Spela exempelvis in på en talknapp: “kom, det är dags att äta!”, “kom, rasten är slut!”
Verklighetsuppfattning	Visa på schema eller klocka: Du kommer till skolan, taxin kommer, du kommer hem.

Fler förslag som inspiration!

Båten sjunker

Material: stort skynke eller tejp för att markera båt, talknapp eller annat sätt att säga "kom", samtalskarta med ordet kom, bild på en båt

Ord/fraser: kom, kom upp, [namn] kommer här, nu kommer [namn]

Gör så här: Markera båten med stora skynket eller tejp. Visa bilden på båten och säg att ni ska leka att ni åker båt. En hoppar i båten och ropar "kom!" till nästa person som hoppar i båten och i sin tur ropar "kom!" till nästa person. När alla är ombord kan ni leka att båten sjunker. Spraya vatten på fötterna för att förstärka att båten sjunker.

Kom alla mina kompisar!

Material: Bilder för att välja sätt att gå på, exempelvis fort, sakta, tyst, högt. Talknapp med meddelandet "Kom alla mina kompisar!"

Ord/fraser: kom, kom hit, vi kommer, [namn] kom först

Gör så här: Eleverna turas om att vara ledare och stå på ena sidan av rummet eller planen och ropa (med talknapp eller på annat sätt). "Kom alla mina kompisar!" Gruppen svarar (med talknappar eller annat sätt) "Hur då?" Ledaren bestämmer med sina AKK-system (exempelvis sidor med beskrivningar) valjabilder eller fritt hur gruppen ska gå. Spela in på talknapp så att eleven kan ropa eller så kan en personal hjälpa till att ropa.

Gemensamt skrivande

Skriv fylla-i-meningar, till exempel om ämnet ”i trafiken”: _____ kommer.

Eleverna kan välja ord att fylla i meningen med:

- Foton eller bilder på fordon
- Fordonssidan i sitt AKK-system

OBS! Vägledning för detta moment hittar du i den övergripande lärarhandledningen.

Ordbild

k o m

